

THỰC HIỆN NGUYÊN TẮC TẬP TRUNG DÂN CHỦ Ở CÁC ĐẢNG ỦY BỆNH VIỆN QUÂN Y THUỘC QUÂN KHU, QUÂN ĐOÀN TRONG QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM

ĐINH NGỌC THANH (*)

Tóm tắt: Tập trung dân chủ là nguyên tắc tổ chức cơ bản trong công tác xây dựng Đảng. Thời gian qua, đảng ủy các bệnh viện quân y thuộc quân khu, quân đoàn trong Quân đội nhân dân Việt Nam luôn thực hiện tốt nguyên tắc tập trung dân chủ. Tuy nhiên, trong thực tiễn triển khai vẫn còn những hạn chế, vì vậy cần tiếp tục có giải pháp hiệu quả về tập trung dân chủ, góp phần ngăn chặn xảy ra tiêu cực, vi phạm trong các tổ chức đảng ở bệnh viện quân y và trong công tác quân y ở các quân khu, quân đoàn hiện nay.

Từ khóa: Bệnh viện quân y; quân khu; quân đoàn; tập trung dân chủ.

Abstract: Democratic centralism is the basic principle in the development of Party organization. Recently, the Party Committees of military hospitals in military zones and corps in Vietnam People's Army have properly implemented the principle of democratic centralism. However, there are still limitations in practical implementation, and it is necessary to continue taking effective solutions on democratic centralism, contributing to preventing from negative phenomenon and violations in party organizations at military hospitals in military zones and corps.

Keywords: Military hospital; military zones and corps; democratic centralism.

Ngày nhận bài: 16/5/2023

Ngày biên tập: 02/10/2023

Ngày duyệt đăng: 19/10/2023

Tập trung dân chủ (TTDC) là nguyên tắc cơ bản trong tổ chức và hoạt động của Đảng ta; là nguyên tắc bảo đảm cho Đảng có sự thống nhất về ý chí và hành động, vừa phát huy dân chủ trong Đảng, vừa tạo nên sức mạnh của Đảng. Các đảng ủy bệnh viện quân y thuộc quân khu, quân đoàn (QKQĐ) là hạt nhân lãnh đạo thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị của các bệnh viện quân y, xây dựng đảng bộ trong sạch, vững mạnh về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ; nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên; phòng ngừa, ngăn chặn suy thoái, tiêu cực, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, vi phạm kỷ luật Đảng, kỷ luật quân đội, xây dựng bệnh viện quân y vững mạnh toàn diện; sẵn sàng nhận và hoàn thành mọi nhiệm vụ được giao.

Để xây dựng các đảng ủy bệnh viện quân y trực thuộc các QKQĐ có năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu cao đòi hỏi trong mọi hoạt động phải luôn chấp hành thực hiện tốt các quy định, điều lệ, nguyên tắc đã đề ra... trong đó, thực hiện TTDC là nguyên tắc đặc biệt quan trọng nhằm nâng cao tính tích cực, năng lực sáng tạo của mỗi đảng viên, để các quyết định của đảng ủy các bệnh viện quân y thuộc QKQĐ luôn là sản phẩm kết tinh trí tuệ tập thể và bảo đảm tính kỷ luật, tự giác của cả tổ chức đảng và đảng viên.

Hiện nay, trong Quân đội nhân dân Việt Nam có 14 bệnh viện quân y thuộc 07 quân khu, 02 bệnh viện quân y quân đoàn (Quân đoàn 3 và Quân đoàn 4). Các bệnh viện quân y của QKQĐ được tổ chức chặt chẽ, thống nhất và ổn định, vừa mang tính phổ biến của các bệnh viện trong hệ thống y tế quốc dân, vừa mang tính đặc thù của các bệnh viện quân y

(*) Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

của các QKQĐ trong quân đội. Theo Quy định số 49-QĐ/TW ngày 22/12/2021 của Bộ Chính trị về tổ chức đảng trong Quân đội nhân dân Việt Nam nêu rõ: các đảng bộ bệnh viện quân y quân khu, quân đoàn là đảng bộ cơ sở trực thuộc đảng bộ Cục Hậu cần QKQĐ; ban chấp hành đảng bộ (đảng ủy) có số lượng từ 5 - 15 đảng ủy viên. Các đảng ủy bệnh viện quân y ở các QKQĐ được thành lập theo Điều lệ Đảng, quy định của Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, hướng dẫn của Tổng cục Chính trị; hoạt động dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp của đảng ủy, chỉ huy Cục Hậu cần QKQĐ; là hạt nhân chính trị, lãnh đạo các mặt công tác, mọi hoạt động của bệnh viện; nghiên cứu đề xuất với cấp trên những vấn đề có liên quan đến lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị và công tác đảng, công tác chính trị.

Trong thời gian qua, quán triệt, thực hiện quan điểm, chủ trương của Đảng về công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, cán bộ chủ trì, cơ quan chính trị cấp trên. Các đảng ủy bệnh viện quân y ở QKQĐ đã chấp hành nghiêm nguyên tắc TTDC, trong tổ chức sinh hoạt và hoạt động của cấp ủy viên, đảng viên chấp hành tương đối nghiêm túc, đạt nhiều kết quả tích cực. Các chủ trương, đường lối, quy định của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, các hướng dẫn, chỉ thị của cấp ủy cấp trên được vận dụng giải quyết đúng đắn, sáng tạo vào tình hình, nhiệm vụ cụ thể của đảng bộ, chi bộ; thường xuyên coi trọng việc giáo dục, quán triệt và nghiêm chỉnh chấp hành các nguyên tắc, quy định, kỷ luật của Đảng, của đơn vị. Các cấp ủy, chi bộ, đảng bộ bệnh viện quân y ở các QKQĐ đã phát huy tốt trí tuệ tập thể và đề cao trách nhiệm cá nhân trong hoạt động lãnh đạo. Việc tiến hành đều đặn các hội nghị của đảng ủy, chi bộ đã đề cao ý thức trách nhiệm và tính tích cực của các cấp ủy viên, đảng viên, tạo điều kiện để phát huy trí tuệ, kinh nghiệm của mọi đảng viên trong công tác lãnh đạo của đảng ủy, chi bộ. Mọi vấn đề theo phạm vi, chức năng đều được các tổ chức đảng đem ra bàn bạc, thảo luận dân chủ rồi mới đi đến quyết định. Trách nhiệm cá nhân cấp ủy viên, cá nhân người đứng đầu các bệnh viện quân y và từng đảng viên trong thực hiện nghị quyết được thực hiện tích cực,

hiệu quả. Cấp ủy các cấp đã tích cực nắm chắc tình hình, xây dựng kế hoạch, xác định mục tiêu, giải pháp, tăng cường kiểm tra, chỉ đạo thực hiện nghị quyết. Các cấp ủy, chi bộ đều có quy chế làm việc, nội dung quy chế ngày càng chặt chẽ, sát tình hình lãnh đạo của chi bộ, đảng bộ bệnh viện.

Bên cạnh những kết quả đạt được, việc thực hiện nguyên tắc TTDC của các tổ chức cơ sở đảng ở đảng bộ các bệnh viện quân y thuộc QKQĐ trong những năm qua vẫn còn những hạn chế, khuyết điểm cần được khắc phục. Một bộ phận cán bộ, đảng viên, kể cả đảng viên là cấp ủy viên chấp hành nguyên tắc TTDC chưa nghiêm, thậm chí vi phạm, ảnh hưởng đến hoạt động lãnh đạo, chỉ đạo, dẫn đến tình trạng bao biện, làm thay, chông chéo lẫn nhau. Chất lượng sinh hoạt đảng còn có những hạn chế, nghị quyết lãnh đạo của một số tổ chức đảng còn chưa cụ thể... Việc phát huy vai trò của tập thể cấp ủy cũng như trách nhiệm cá nhân của một số cấp ủy viên còn chưa đầy đủ; đoàn kết nội bộ của cấp ủy, chi bộ chưa được củng cố vững chắc, còn biểu hiện của sự đoàn kết xuôi chiều, không dựa trên nguyên tắc đảng; có biểu hiện mất đoàn kết ở một số cấp ủy như tính thống nhất chưa cao trong lãnh đạo, quản lý, điều hành, thiếu nhất trí, hoặc nhất trí không cao trong đánh giá, xử lý, đề ra chủ trương, biện pháp lãnh đạo, giải quyết những nhiệm vụ cụ thể của các bệnh viện quân y.

Để khắc phục những hạn chế, tiếp tục xây dựng các tổ chức đảng ở các bệnh viện quân y thuộc QKQĐ trong sạch, vững mạnh và nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ đặt ra, cần thực hiện tốt một số nội dung cơ bản sau:

Một là, đổi mới, nâng cao nhận thức, trách nhiệm cho đội ngũ cán bộ, đảng viên nhất là đội ngũ cán bộ chủ trì, cấp ủy viên của đảng ủy các bệnh viện quân y về nguyên tắc tập trung dân chủ.

Cấp ủy cấp trên và cấp ủy các bệnh viện quân y phải thường xuyên quán triệt sâu sắc quan điểm chỉ đạo, các quy định, quy chế của Đảng, của Quân ủy Trung ương về thực hiện các nguyên tắc trong sinh hoạt và hoạt động; nắm vững và hiểu rõ các nội dung nguyên tắc được quy định trong Điều lệ Đảng, quy định

của Trung ương, quy định của Quân ủy Trung ương, quy định của cấp ủy cấp trên, quy chế làm việc, quy chế lãnh đạo của đảng ủy các bệnh viện quân y thuộc QKQĐ. Nâng cao nhận thức cho cấp ủy viên và cán bộ, đảng viên về tầm quan trọng của việc thực hiện nguyên tắc TTDC. Phải luôn xác định việc thực hiện tốt nguyên tắc TTDC là một trong những yêu cầu quan trọng để xây dựng đoàn kết, thống nhất trong các tổ chức đảng, phát huy trí tuệ tập thể, tạo sự đồng thuận đối với những chủ trương, chính sách được ban hành và thực thi. Dân chủ phải dưới sự chỉ đạo của tập trung và tập trung trên tinh thần dân chủ.

Phát huy tinh thần trách nhiệm của đảng ủy viên trong tự học tập, nghiên cứu, nắm vững và thực hiện tốt nguyên tắc TTDC được quy định rõ trong Điều lệ Đảng Cộng sản Việt Nam: “Trước khi biểu quyết, mỗi thành viên được phát biểu ý kiến của mình. Đảng viên có ý kiến thuộc về thiểu số được quyền bảo lưu và báo cáo lên cấp ủy cấp trên cho đến Đại hội đại biểu toàn quốc, song phải chấp hành nghiêm chỉnh nghị quyết, không được truyền bá ý kiến trái với nghị quyết của Đảng. Cấp ủy có thẩm quyền nghiên cứu xem xét ý kiến đó; không phân biệt đối xử với đảng viên có ý kiến thuộc về thiểu số. Tổ chức đảng quyết định các vấn đề thuộc phạm vi quyền hạn của mình, song không được trái với nguyên tắc, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và nghị quyết của cấp trên”⁽¹⁾. Trên cơ sở đó, tạo sự thống nhất về nhận thức, đề cao ý thức trách nhiệm trong tổ chức thực hiện, không ngừng phát huy dân chủ, giữ nghiêm kỷ luật, kỷ cương trong sinh hoạt và hoạt động của đảng ủy các bệnh viện quân y.

Hai là, thực hiện nghiêm nguyên tắc tập thể lãnh đạo, phân công cá nhân phụ trách.

Tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách là biểu hiện cụ thể nội dung, yêu cầu của nguyên tắc TTDC trong sinh hoạt và hoạt động lãnh đạo của đảng ủy các bệnh viện quân y thuộc

Hội nghị tọa đàm thực trạng thực thi nguyên tắc tập trung dân chủ của Đảng tại Đảng bộ Quân đội ngày 5/5/2023.

QKQĐ. Theo đó, trong sinh hoạt đảng ủy phải thực hiện nghiêm chế độ tập thể lãnh đạo, đồng thời gắn trách nhiệm cá nhân. Để thực hiện tốt vấn đề này, đảng ủy các bệnh viện quân y cần thực hiện nghiêm quy chế làm việc, quy chế lãnh đạo trong tổ chức sinh hoạt, chấp hành nghiêm nguyên tắc lãnh đạo tập thể, đồng thời tăng cường vai trò, trách nhiệm của đảng ủy viên. Mọi vấn đề thuộc về chủ trương, nội dung, biện pháp, kết luận lãnh đạo của đảng ủy các bệnh viện quân y đều do tập thể đảng ủy bàn bạc dân chủ và quyết định theo đa số, không được tự quyết định những vấn đề thuộc về chức năng, quyền hạn của các tổ chức đảng. Khi đã có nghị quyết, cấp ủy chịu trách nhiệm phân công nhiệm vụ cho cấp ủy viên, tổ chức đảng phân công nhiệm vụ cho đảng viên, phù hợp với chức trách, nhiệm vụ của từng người. Đồng thời, phát huy cao độ tinh thần trách nhiệm, tích cực, sáng tạo của mỗi cá nhân, bảo đảm cho nghị quyết được thực hiện nghiêm túc và đạt hiệu quả cao.

Trong sinh hoạt, đảng ủy cần tập trung thảo luận, thống nhất quyết định những chủ trương giải pháp lãnh đạo nhiệm vụ trọng tâm, những mặt còn hạn chế của đơn vị; tiến hành phân công nhiệm vụ, giao trách nhiệm cụ thể cho cấp ủy viên chịu trách nhiệm trên từng mặt công tác. Định kỳ hoặc đột xuất, đảng ủy tổ chức sinh hoạt nghe báo cáo và kiểm tra từng mặt hoặc toàn diện việc triển khai thực hiện nghị quyết của đảng ủy viên. Lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện nhiệm

vụ kiểm tra, giám sát đảng ủy viên gắn với chức trách, nhiệm vụ được giao theo quy định của Điều lệ Đảng.

Ba là, duy trì nề nếp, chế độ, nguyên tắc trong sinh hoạt đảng.

Các tổ chức đảng ở các bệnh viện quân y cần giữ vững chế độ sinh hoạt định kỳ, chuẩn bị chu đáo các nội dung cuộc họp; tiếp tục cải tiến việc tổ chức, điều hành hội nghị; thực hiện nghiêm quy chế dân chủ ở cơ sở, phát huy trí tuệ tập thể, khuyến khích tranh luận thẳng thắn, tôn trọng và tập hợp ý kiến của các cấp ủy viên, đảng viên; khi có ý kiến khác nhau phải thảo luận kỹ, đối với những vấn đề quan trọng phải biểu quyết, khi cần có thể cho điều tra, khảo sát, làm thí điểm rồi mới kết luận. Để giữ vững nguyên tắc TTDC, bí thư cấp ủy phải thực sự gương mẫu cả về nhận thức và hành động; biết vận dụng đúng đắn nội dung, yêu cầu, phương thức thực hiện nguyên tắc TTDC vào tình hình cụ thể của tổ chức đảng cấp mình; tích cực đổi mới phong cách lãnh đạo, sâu sát thực tế; nêu cao tinh thần tự phê bình và phê bình; phát hiện xử lý kịp thời các biểu hiện coi nhẹ hoặc tách rời giữa tập trung và dân chủ trong sinh hoạt và hoạt động của các đảng ủy bệnh viện quân y thuộc QKQĐ hiện nay.

Bốn là, phát huy dân chủ đi đôi với củng cố, tăng cường kỷ cương, kỷ luật trong sinh hoạt đảng ủy.

Để nguyên tắc TTDC được thực hiện nghiêm túc, các cấp cần giữ vững sự lãnh đạo tập trung, tăng cường kỷ cương, kỷ luật. Đảng ủy các bệnh viện quân y thuộc QKQĐ phải phát huy mạnh mẽ dân chủ trong sinh hoạt, trước hết là bảo đảm thực hiện đầy đủ quyền của cấp ủy viên, nhất là quyền được thông tin, thảo luận, chất vấn, phê bình, bảo lưu ý kiến... Đồng thời, tăng cường kỷ cương, kỷ luật trong sinh hoạt đảng ủy, không để xảy ra việc lợi dụng dân chủ, lợi dụng quyền phê bình để bôi nhọ, hạ thấp uy tín đồng chí khác, gây mất đoàn kết nội bộ. Cấp ủy và cấp ủy viên phải chấp hành các quy định của Đảng, nói và làm theo nghị quyết của Đảng. Xây dựng các thiết chế, cơ chế cho phép phát huy thật sự mạnh mẽ dân chủ, trước hết là bảo đảm thực hiện các quyền của đảng viên, nhất là quyền được thảo luận, chất vấn, phê bình, thông tin, bảo lưu ý kiến. Đồng thời, với mở rộng dân chủ,

phải củng cố, tăng cường kỷ cương, kỷ luật trong đảng ủy các bệnh viện quân y; mọi tổ chức đảng và đảng viên phải nghiêm túc chấp hành chỉ thị, nghị quyết của Đảng, nói và làm theo nghị quyết của Đảng.

Năm là, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát việc thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ.

Cùng với kiểm tra, giám sát các mặt hoạt động của tổ chức đảng, công tác kiểm tra, giám sát cần chú trọng vào việc thực hiện nề nếp, chế độ, nguyên tắc tổ chức, sinh hoạt đảng; tiếp tục kiểm tra, bổ sung, hoàn thiện các quy định chức năng, nhiệm vụ và quy chế hoạt động cụ thể của các loại hình tổ chức đảng ủy, chi bộ ở các đảng bộ bệnh viện quân y thuộc QKQĐ. Đối với cán bộ, y sĩ, bác sĩ cần tăng cường công tác kiểm tra, giám sát không những về phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống mà cả về nhận thức và chấp hành nguyên tắc TTDC, Điều lệ, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, kỷ luật quân đội và kết quả hoàn thành nhiệm vụ; kiên quyết khắc phục tình trạng mất đoàn kết, cục bộ, bè phái hoặc tự do, tùy tiện phát ngôn thiếu tính chất xây dựng; thực hiện nói và viết theo đúng nghị quyết của Đảng.

Cấp ủy cấp trên phân công cấp ủy viên thường xuyên tham dự các buổi sinh hoạt của đảng ủy các bệnh viện quân y; hoạt động này phải được đưa vào quy chế làm việc, quy chế lãnh đạo, kế hoạch, chương trình hành động của cấp ủy cấp trên. Qua tham dự sinh hoạt, kịp thời phổ biến quan điểm, chủ trương của Đảng, nghị quyết, chỉ thị của cấp ủy cấp trên để tập thể đảng ủy nắm vững, sinh hoạt quán triệt thực hiện nghiêm túc, hiệu quả. Đồng thời, luôn nắm vững tình hình, chất lượng tổ chức sinh hoạt; định hướng, quy tụ trí tuệ tập thể đảng ủy, kịp thời phát hiện, giải quyết các vấn đề khó khăn, vướng mắc, trong thực hiện nguyên tắc TTDC, tránh để sai sót nhỏ trở thành sai sót lớn, dẫn đến vi phạm kỷ luật Đảng./.

Ghi chú:

(1) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Điều lệ Đảng Cộng sản Việt Nam (Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI thông qua ngày 19/01/2011)*, Nxb CTQG-ST, H.2011.